SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2778

av Christofer Bergenblock (C)

Införande av rätten till punktskrift i skollagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skriva in rätten att lära sig och använda sig av punktskrift i skollagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att lära sig läsa och skriva är en grundläggande rättighet i Sverige, och på pappret omfattar den alla barn, men i verkligheten finns det de som hamnar utanför. För den som har en synnedsättning är det inte möjligt att lära sig läsa och skriva på samma sätt som andra barn. Ibland kompenseras det här med uppläsning och inläsning av texter, men det är inte samma sak som att äga skriftspråket själv.

Sedan 1800-talet är punktskrift den etablerade skriftformen bland personer med synnedsättning. Punktskriften ger även den som har en synnedsättning möjlighet att avkoda och framställa skrift självständigt under förutsättning att man har lärt sig hur det går till. Tyvärr är detta inte en rättighet enligt skollagen idag, vilket gör att många barn går miste om den här möjligheten.

Att inte kunna läsa eller skriva bidrar till en svårare social situation, till en svårare situation att utveckla sina kunskaper och till en svårare situation på arbetsmarknaden. Idag är omkring hälften av alla synskadade mellan 20 och 65 år arbetslösa. Det innebär såväl ett lidande och ett socialt stigma för den enskilda som en stor ekonomisk förlust för samhället.

Skolans uppgift måste vara att rusta barn och unga för framtida studier eller framtida arbete. Det ansvaret måste naturligtvis gälla alla barn, oberoende av om man har en funktionsnedsättning eller inte. En av skolans viktigaste uppgifter är att rusta sina elever för livet och ge dem likvärdiga villkor att gå ut i samhället. Av den anledningen behöver skollagen ses över så att den som har en synnedsättning även ges rätt att lära sig läsa och skriva med punktskrift.

Christofer Bergenblock (C)